

Forfatter: Claussen, Sophus

Titel: Udrag fra Antonius i Paris

Citation: Claussen, Sophus: "Antonius i Paris", i Claussen, Sophus: *Antonius i Paris*, udg. af Jørgen Hunosøe ; Esther Kielberg , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, [i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab], cop. 1990, s. 310. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-claussen01-shoot-idm140218342359120/facsimile.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Antonius i Paris

Men Ladislas forfører altså Fabius til at iføre sig panser og plade, purrer hans fantasi – ja, på beruselsens højdepunkt, hvor Fabius er ved at skabe sin berømmelse, tillader Ladislas – Mefistofeles oven i købet, at Fabius får overladt den overdådige og yppige frue i sort silke – men det bliver en højst kortvarig Udflugt, hvorefter Digterhustruen koldsindig lod sig køre hjem til den ægteskabelige Arne, hvor hun var ventet. Scenere sker der så det, at Fabius nu koncerterede (. . .) for gode Penge paa det lystige Montmartre. Thi han havde giftet sig med en Ungdomskærlighed hjemme fra. Dette forstod man. Men Fabius' Ven Antonius forstod man ikke (s. 210 i 2. udg.)

Anden-udgaven slutter som første-udgaven – men som det ses lægger Claussen et nyt lag ind i fortællingen. For det første opererer forfatteren med et fortællerjeg, der registrerer og noterer – for det andet med to udspaltninger af jeg'et: Antonius, hvis ugensældte og helgenagtige elskerattitude jeg'ets jordbundne og praktisk indstillede kunstnervenner tager afstand fra – og så Fabius, der først forføres og beruses til at tro det umulige, forledt af en lavere side af sit væsen. Siden indretter han sig fornøftigt og acceptabelt – igen ifølge kredsens normer. Fabius' fejltagelse er den enkle, at han skiller kunst og seksualitet på den måde, at han i kvinden kun ser kokotten, reklamebilledet, det lokkende blændværk. Hun bliver i den situation farlig, en femme fatale. I stedet for at folde sit væsen frit ud tilpasser hun det underdanigt mandens forventninger. Men derved undertrykker hun sine kvindelige kræfter, der da kan demoniseres, så den underdanige kvinde tager sig betalt ved skjulte former for magtudøvelse. Og hun blues ved sin falske *Underkastelse*, fordi hun ved, hun svigter sit egentlige væsen. Set som sådan hævner hun sig som en anden Judith, men nu er smittet lagt gennem Antonius' indre – og derfor mislykkes hans senere oprigtige søgen efter at få kvinden ind i sit liv. Han finder kun bøger.

Fabius finder til gengæld sin balance – og er det kun en sidehandling i fortællingen, skal den dog ikke glemmes, da den i al stilfærdighed korresponderer med det ideal af et kunstnerægteskab, som romanen så ofte vender tilbage til, og som også på det biografiske plan svarer til F.A. Cazals' ægteskab med madame Marie. *Cazals, der fra Naturens Haand var skabt for Troskab og Enghjerte, Omhed og Poesi* (s. 109). Her er bogens højeste norm – se blot Claussens «Sonnet» til fru!